

Cannabis

myter, fakta, senaste nytt

Teleborgs slott, Växjö
25 april 2024

Pelle Olsson
www.pelleolsson.se

Föreläsningen handlar om

- ▶ Grundkunskaper och historik
- ▶ Dagsläget
- ▶ Vad säger forskningen?
- ▶ Hjärnan
- ▶ Är alkohol farligare?
- ▶ En bra medicin?
- ▶ Legalisering och framtid
- ▶ Drogprevention i skolan

Olika droger från cannabis

Marijuana

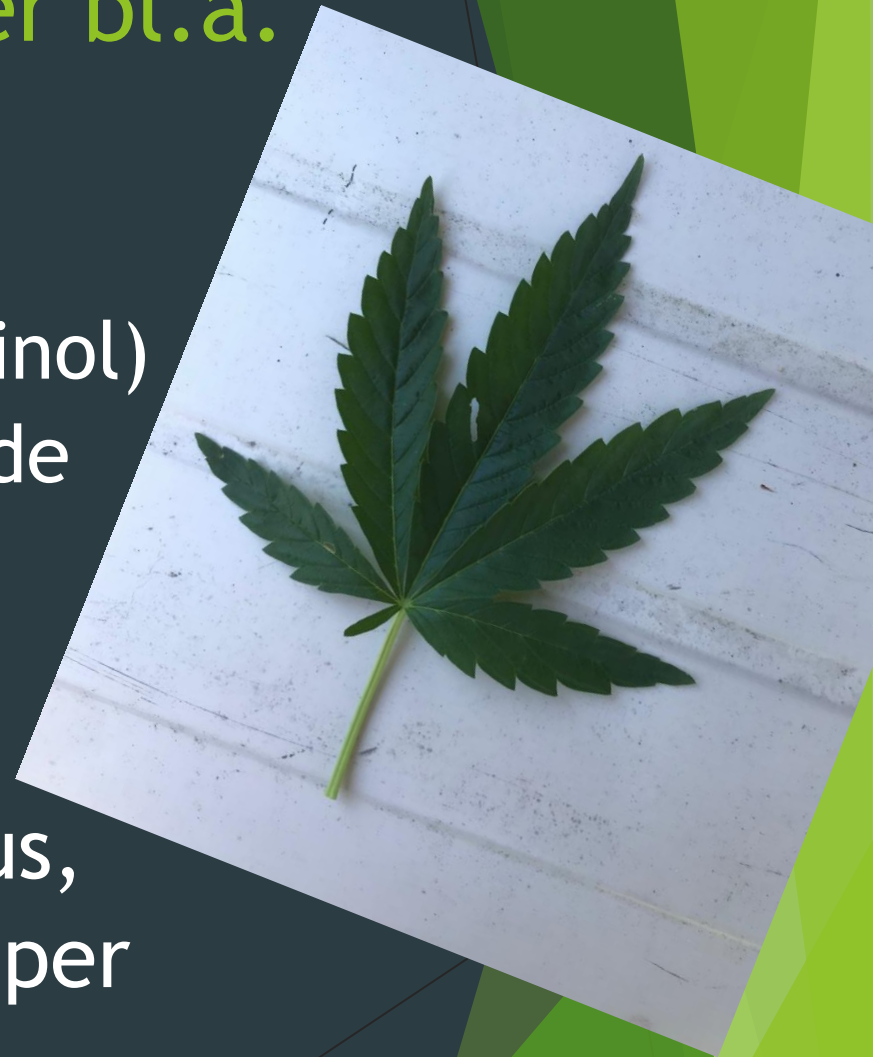

Hasch

Edibles (ätbar och drickbar)
Olika THC- konzentrat
Oljor med CBD

Cannabis innehåller bl.a.

- ▶ THC
(delta 9-tetrahydrocannabinol)
är den viktigaste rusgivande
substansen.
- ▶ CBD
(cannabidiol) ger inget rus,
vissa medicinska egenskaper

Varför blev cannabis förbjudet?

► 1945 - 1961

Många utvecklingsländer bl.a. Angola, Brasilien, Egypten, Indien, Iran, Mexico, Marocko, Sovjetunionen, Sydafrika och Tunisien rapporterade till FN om stora problem med cannabis ...

► 1961

... därför togs cannabis med i FN:s Allmänna narkotikakonvention 1961 som en förbjuden drog.

Källor: FN-dokument: Commission on Narcotic Drugs. Report 1953. 8th session. 30/3-24/4 1953. Suppl. nr 4. + Commission on Narcotic Drugs. 9th session, 246th meeting. 27/5 1954. E/CN.7/SR246. + Commission on Narcotic Drugs. Report 1958., 13th session. 28/54- 30/5 1958. Suppl. nr 9. + Commission on Narcotic Drugs. Report 1963. 18th session. 29/4-17/5 1963. Suppl. nr 9.

Den cannabis som förbjöds 1961

Den cannabis som legaliseras idag

Dagsläget:

- ▶ Mer potent cannabis
- ▶ Säkrare bevis för skador

Trots detta:

- ▶ Fler tror att drogen är ofarlig
- ▶ Fler länder legaliserar
- ▶ Ökad användning

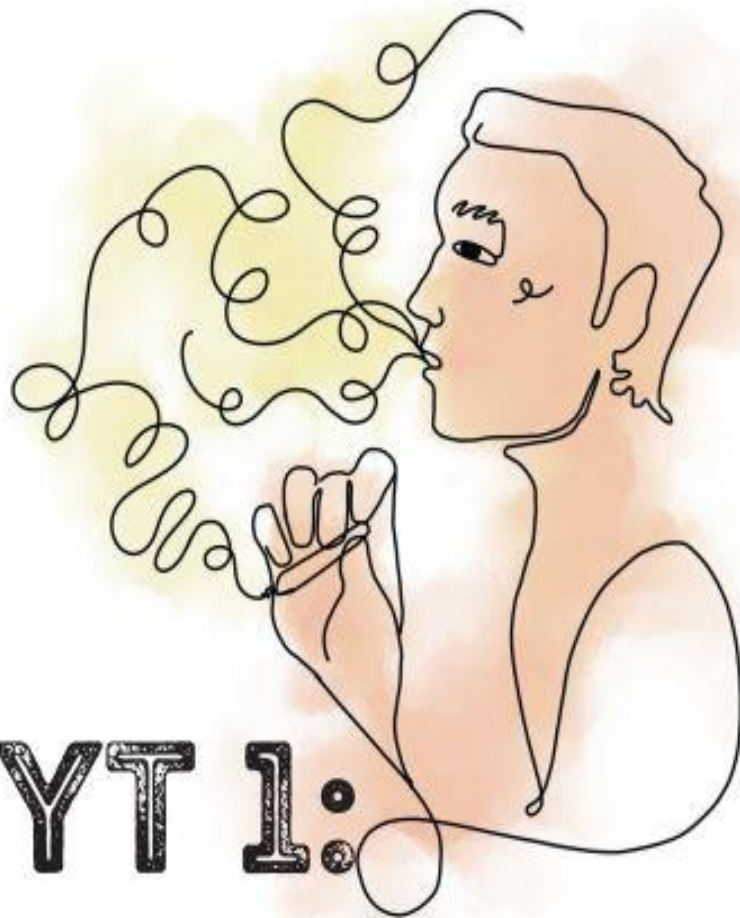
och det beror på ...

... att en allt rikare cannabisindustri påverkar medier, politiker, folkopinion och forskning.

”Big Marijuana”
sprider vilseledande
påståenden - myter.

MYT 1:

**CANNABIS ÄR
INTE SÅ**

FARLIGT

Aktuella forskningsgenomgångar

LÄNSSTYRELSEN
SÄMRA GÖTALANDS LÄN

GÖTEBORGS UNIVERSITET
CENTRUM FÖR FÖRSKNING OCH
ANVÄNDNING AV CANNABIS

Hälsa- och sociala effekter av icke-medicinsk användning av cannabis

Udiedmaterial baserat på WHO's rapport
health and social effects of nonmedical cannabis use*

thebmj covid-19 Research Education News & Views Campaigns Jobs

Balancing risks and benefits of cannabis use: umbrella review of meta-analyses of randomised controlled trials and observational studies

BMJ 2023; 382 doi: <https://doi.org/10.1136/bmj-2022-072348> (Published 30 August 2023)
Cite this as: BMJ 2023;382:e072348

Linked Editorial
Benefits and risks of cannabinoids

Article Related content Metrics

Peer review

The National Academies of SCIENCES • ENGINEERING • MEDICINE

REPORT

The Health Effects of Cannabis and Cannabinoids

THE CURRENT STATE OF EVIDENCE AND RECOMMENDATIONS FOR RESEARCH

Marco Solmi, associate professor^{1,2,3,4,5,6},
Min Je Choi, psychiatrist⁹, Brendon Stubbs,
Joseph Firth, research fellow^{13,14}, Alessa
Francesca Baggio, psychiatrist¹⁶, Silvia
Francesco Monaco, psychiatrist^{19,20},
Giovanni Castellini, associate profes
Eduard Vieta, professor²⁵, Paolo
Andrè F Carvalho, senior rese
Samuele Cortese, profess
Elena Dragioti, associate

FORSKNING I KORTHET #12

CANNABIS: HARMLÖS REKREATION ELLER FARLIG DROG?

Cannabis är en av världens mest använda droger → Effekter på hälsa och sociala förhållanden är omdebatterade → Cannabisbruk är kopplat till ökad risk för sjukdom i luftvägarna, trafikolyckor och lägre födelsevikt hos barn → Regelbundet bruk kan leda till beroende och nedsatt kognitiv funktion → Cannabisbruk ökar risken för sociala problem → Vissa substanser i växten kan fungera som medicin vid multipel skleros och epilepsi → Effekten mot smärta är inte klarlagd

Vad skadas mest av
cannabis?

Svar:

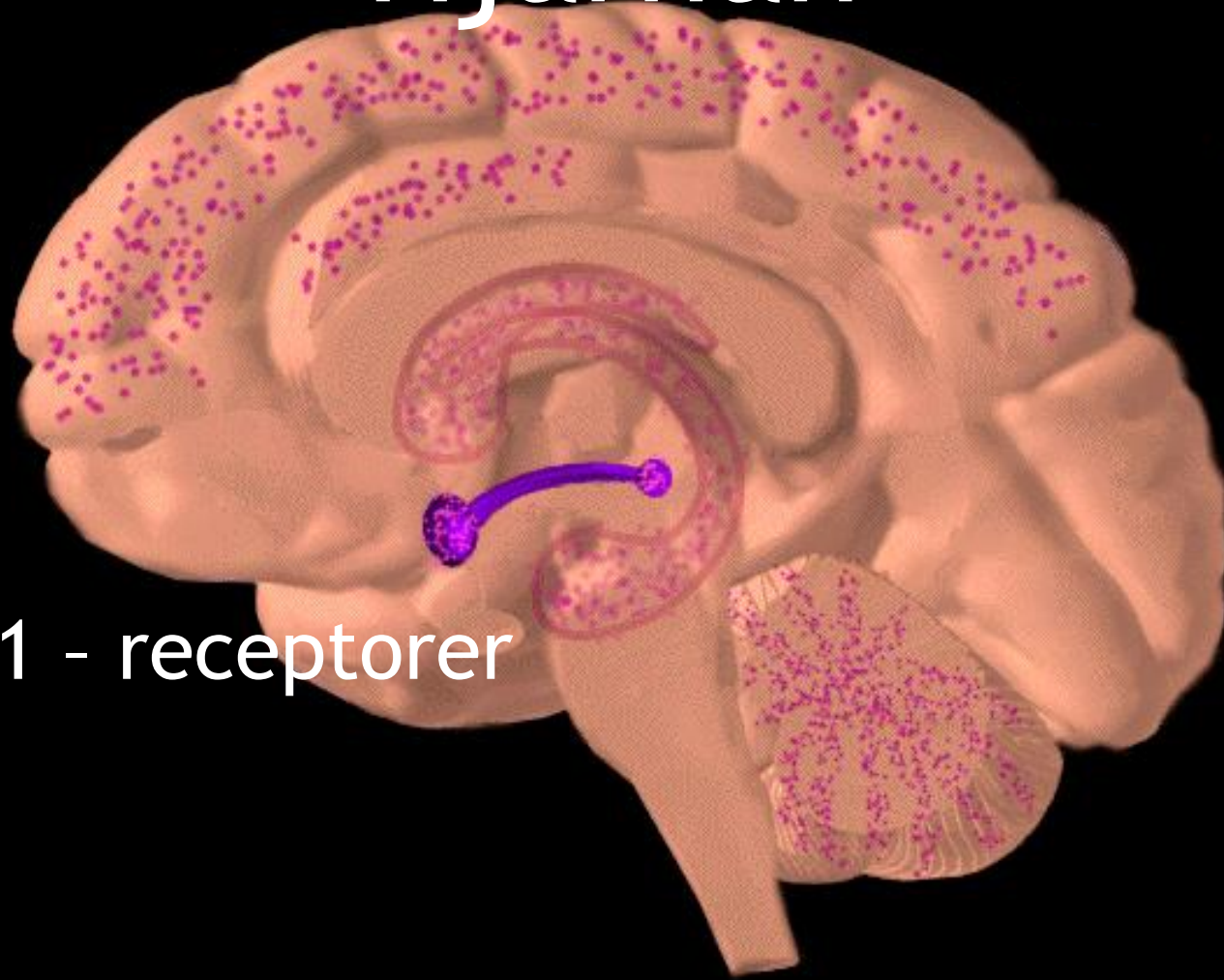
▶ Tonårshjärnan

Alla andra hjärnor

Kroppsliga skador

Källa: National Academies of Science. The health effects of cannabis and cannabinoids 2017.

Hjärnan

CB1 - receptorer

CB1-receptorerna är en del av det endocannabinoida systemet som reglerar:

Hjärta

Matsmältning

Immunförsvar

Tänkande

Minne

Koordination

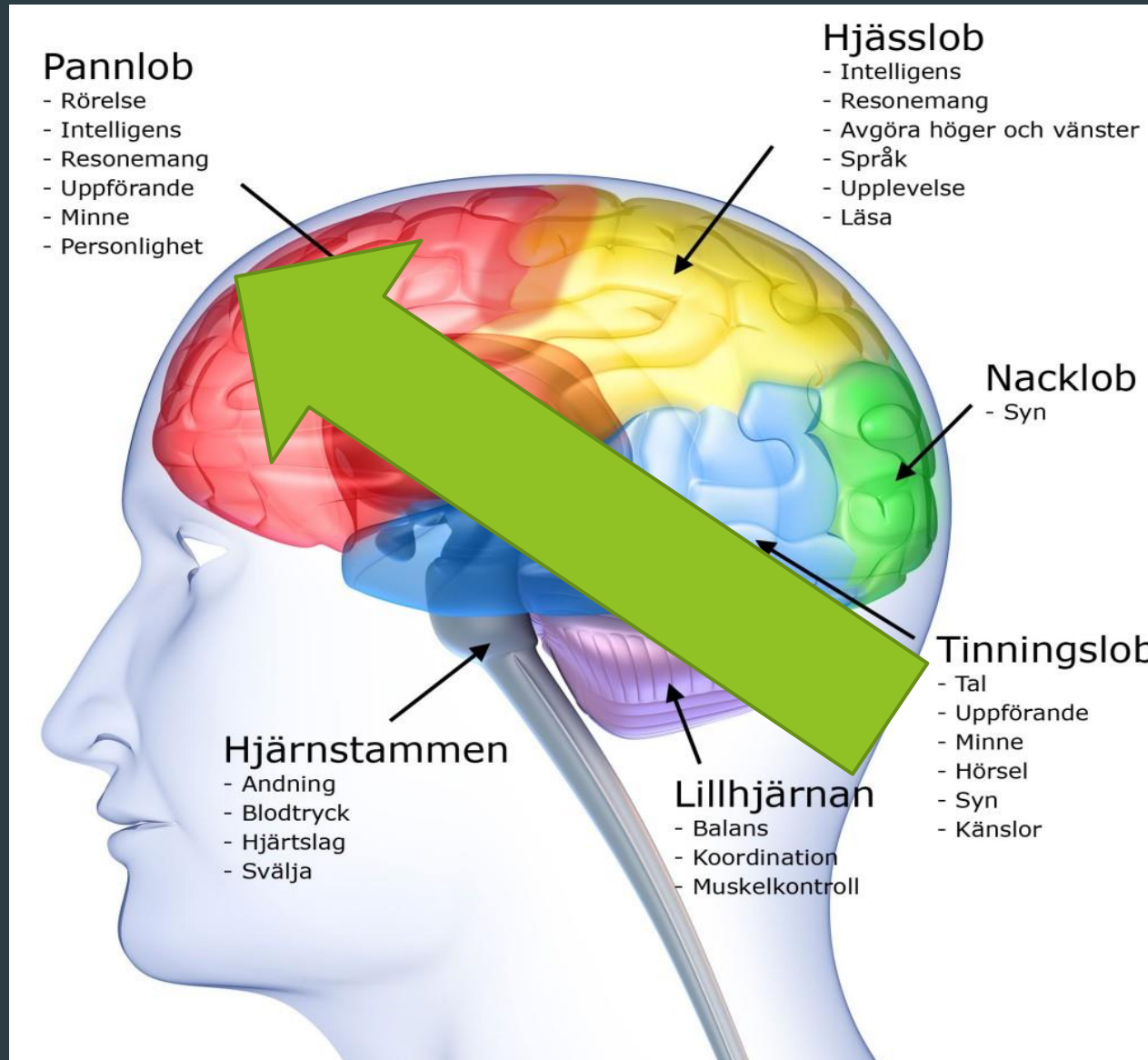
Belöning

m.m.

CB1-receptorerna påverkas av

- ▶ Kroppens egna cannabinoider:
anandamid m.fl. = BRA
- ▶ Cannabis (THC) = DÅLIGT
- ▶ Syntetisk cannabis (Spice)
= ÄNNU VÄRRE

Hjärnans utveckling från 0 till 25 år

Effekter på hjärnan

Försämringar av bland annat:

- ▶ Minne
- ▶ Tidsuppfattning
- ▶ Språkförmåga

Sämre skol-
prestationer

▶
Källor, bland annat: DuPont, RL. et al (2013). Americas drop out crisis. The unrecognized connection to adolescent substance use. Institute for Behavior and Health (IBH) and Center on Young Adult Health and Development (CYAHD). March 2013.

Skillnader "vuxenhjärna" och "tonårshjärna" sitter i prefrontala cortex

- ▶ Omdöme
- ▶ Impulskontroll
- ▶ Beslutsförmåga
- ▶ Samordningsförmåga
- ▶ Förmåga att bearbeta komplicerade intryck

MYT 2:

ALKOHOL ÄR

MYCKET

VÄRRE

1. Cannabisanvändare dricker mer än andra

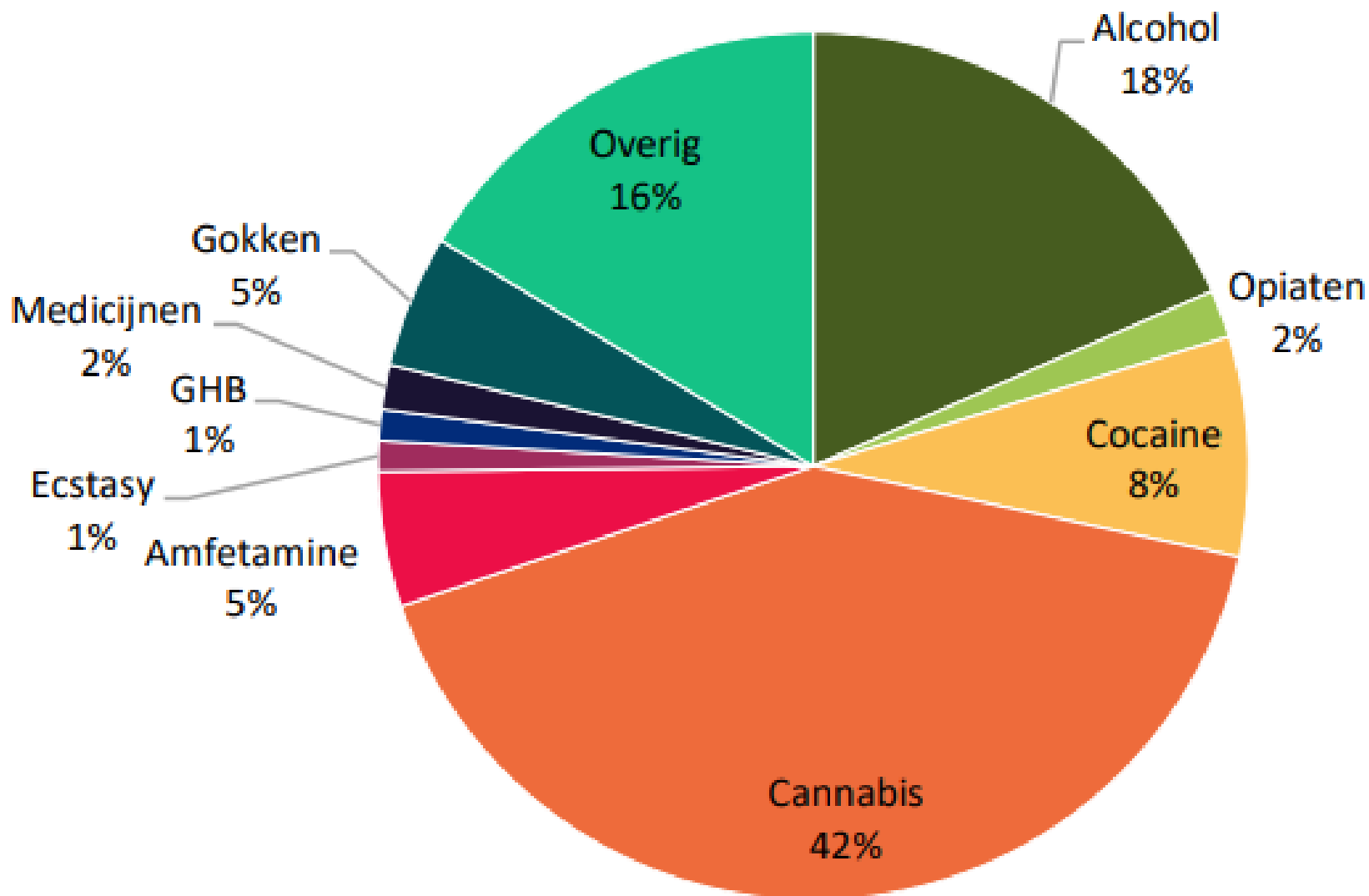
EMCDDA (2009). Polydrug use. Patterns and responses. Europeiska Unionens publikationsbyrå i Luxemburg.
<http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues/polydrug-use /Sid 14>.

Guttormsson, U. (2014). Vad vet vi om cannabisanvändning bland unga? CAN. [Vad vet vi om cannabisanvändning bland unga? - CAN](#)

2. Många fler unga
får problem med
cannabis jämfört
med alkohol
- trots att alkohol
är vanligare.

Figuur 8. Verdeling primaire problematiek 2022 voor jongeren (<25 jaar)

Beroendevård i Holland < 25 år

Drogvaneundersökningar i USA

Använt senaste året 12- 17 år

Cannabis 2,9 milj varav 44,4 procent har CUD
(skadligt bruk eller beroende)

Alkohol 4,3 milj varav 17,5 procent har AUD
(skadligt bruk eller beroende)

Använt senaste året 18 -25 år

Cannabis 13,3 miljoner varav 43,2 procent har CUD

Alkohol 23,6 miljoner varav 24,1 procent har AUD

MYT 5:

CANNABIS ÄR

MEDICIN

Vad säger vetenskapen?

Cannabis kan

- lindra kronisk smärta
- minska kramper (vid MS)
- minska kramper vid sällsynt epilepsi hos barn
- öka aptiten och minska illamående vid cellgiftsbehandling

- Några källor:

*Bertha K. Madras. Update of Cannabis and its medical use. 37th ECDD Agenda item 6.2, WHO. 2015.

- The National Academies of Sciences: The Health effects of cannabis and cannabinoids (2017)
- Se även Cannabis som medicin, 2017 och 2020

”Medicinsk cannabis” är lika skadlig som all annan cannabis

FORSKNING

Nya varningar för medicinsk cannabis

ST LUCIA. Medicinsk användning av cannabis kan vara riskabelt. Det stärks i en ny metaanalys från University of Queensland i Australien. Enligt forskarna är skadorna av nöjesbruk och medicinskt bruk jämförbara – hjärnan gör ingen skillnad.

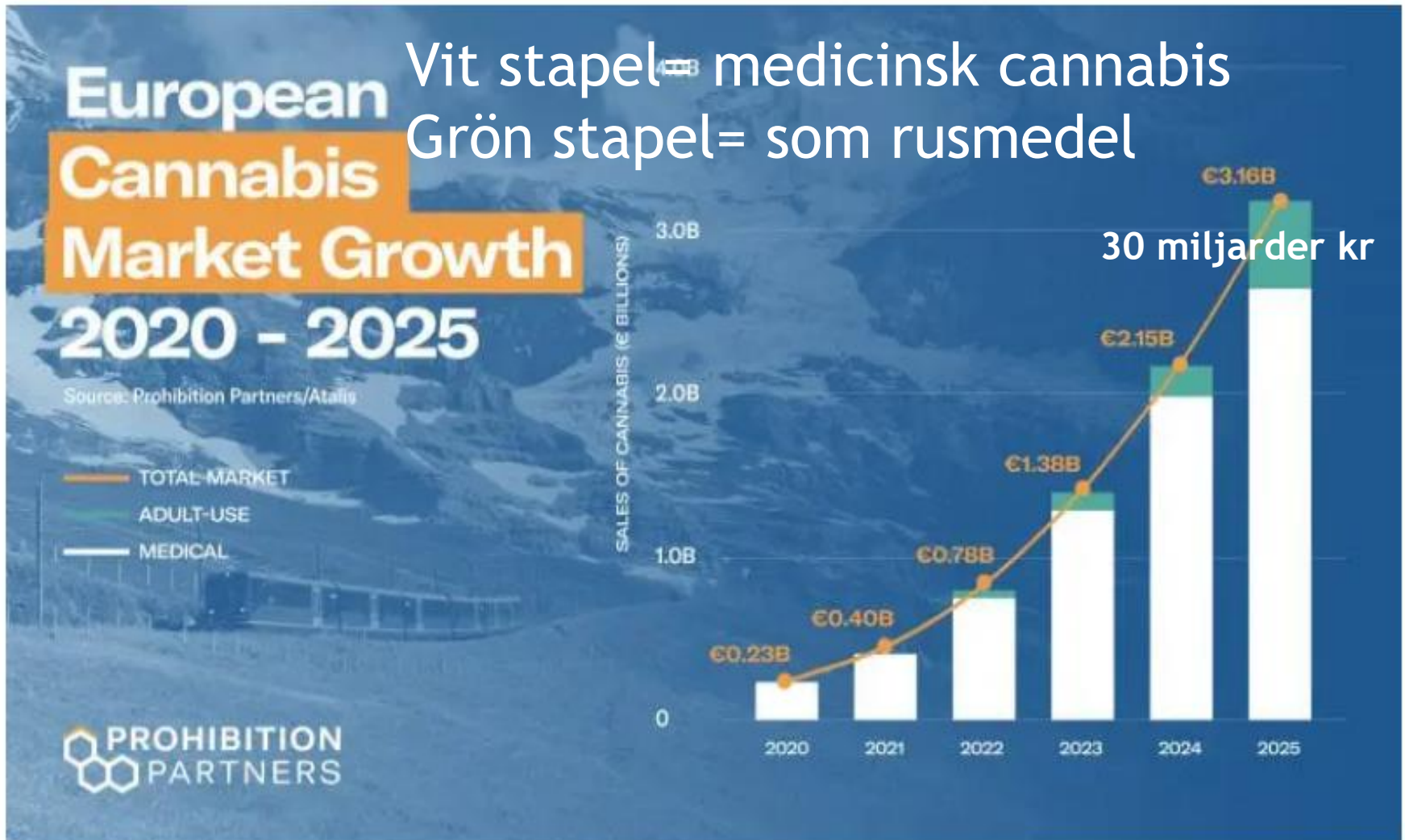

Cannabisolja, en variant av medicinsk marijuana. Foto: iStockphoto

” Hjärnan gör ingen skillnad”

Cannabisindustrin satsar på medicinsk användning i Europa, trots svag nytta

Vit stapel = medicinsk cannabis
Grön stapel = som rusmedel

”Medicinsk” cannabis = cannabis

1. Växten cannabis är inte godkänd som läkemedel av någon läkemedelsmyndighet i världen

2. Nordamerika: all sorts cannabis kan vara medicin

Europa: striktare regleringar

3. Sativex och Epidyolex är läkemedel som innehåller THC och CBD (ej samma sak som cannabis, läkemedlen innehåller bara dessa ämnen).

4. Dessa läkemedel har liten användning.

5. Bättre sådana läkemedel kan komma i framtiden.

PS . Kaffe har liksom cannabis vissa medicinska egenskaper, fast bättre

Biverkningar:
Sömnproblem
Milt beroende

Förebygger/
minskar risken:
Parkinsons sjukdom
ADHD
Stroke
Diabetes typ 2
Astma
Ges till prematura barn

PS 2. Även all annan narkotika samt alkohol har medicinska egenskaper...

MYT 6:

**CBD ÄR EN
HÄLSOKUR**

CBD

- ▶ Skador och nytta dåligt utforskade
- ▶ Regleras av läkemedelslagen
- ▶ CBD-olja innehåller ofta THC =narkotika

Allt större tveksamheter kring CBD

The Journal of Pain
Volume 25, Issue 4, April 2024, Pages 833-842

Featured Article

Cannabidiol (CBD) Products for Pain: Ineffective, Expensive, and With Potential Harms

Andrew Moore^{*}, Sebastian Straube^{† ‡}, Emma Fisher[§], Christopher Eccleston[§]

Show more

+ Add to Mendeley

Share

Cite

<https://doi.org/10.1016/j.jpain.2023.10.009>

[Get rights and content](#)

Hampa

Cannabis utan
rusverkan

Obetydlig halt
av delta 9-THC

Får odlas för
jordbruksändamål inom EU

Hampa → CBD → delta 8-THC

- ▶ Ökat intresse pga CBD-framställning
- ▶ Ur CBD kan delta 8-THC utvinnas, som ger samma rus som vanlig cannabis (delta 9-THC)
- ▶ Ökat problem i USA där delta 8-THC är tillåtet

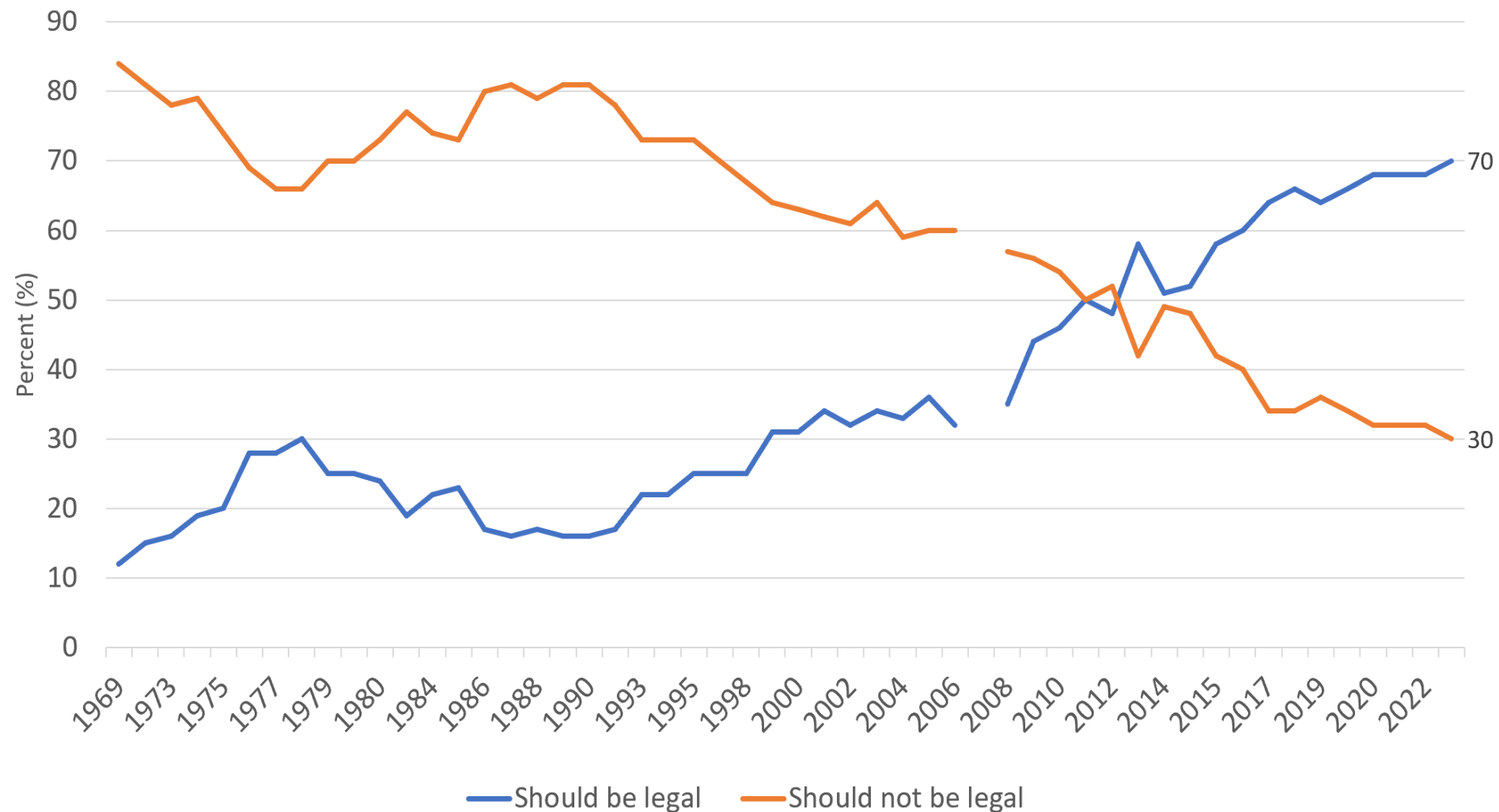
LEGALISERING

MINSKAR

PROBLEMEN

Stödet för legalisering ökar i USA ...

Support for Cannabis Legalization vs Prohibition in US, 1969-2023

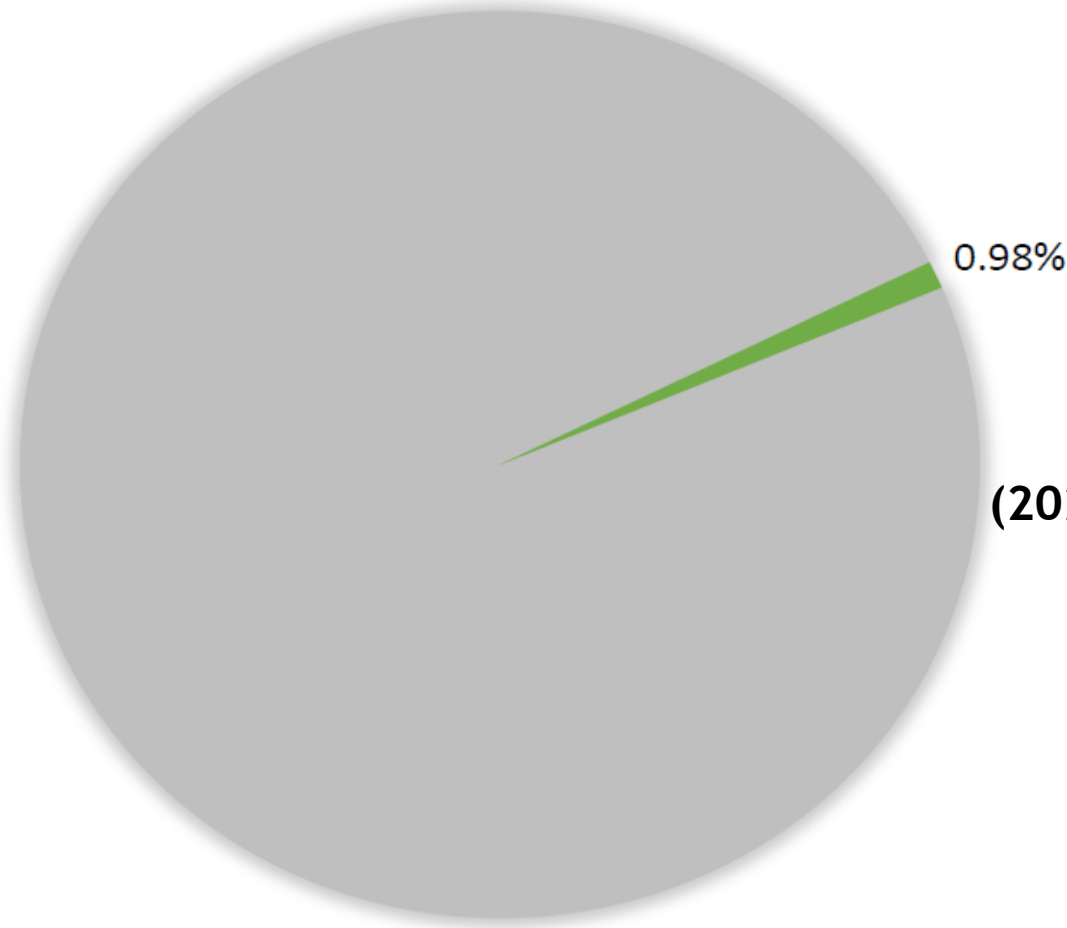
Source: Gallup

... därför att legalisering leder till nya krav på lättnader

- ▶ Cannabisindustrin växer och kräver skattelättnader för att kunna konkurrera ut den svarta marknaden.
- ▶ Folkopinionen påverkas. Ingen vill ha en svart marknad, när det finns en vit.
- ▶ Konsumenterna blir fler och vill slippa restriktioner.

Skatteinkomster, Colorado

COLORADO'S STATEWIDE BUDGET, FY 2020

Marijuana Tax Revenue*
(Medical and Recreational)
= Ninty-eight hundredths of
one percent or \$319
Million dollars of the \$32.5
Billion budget

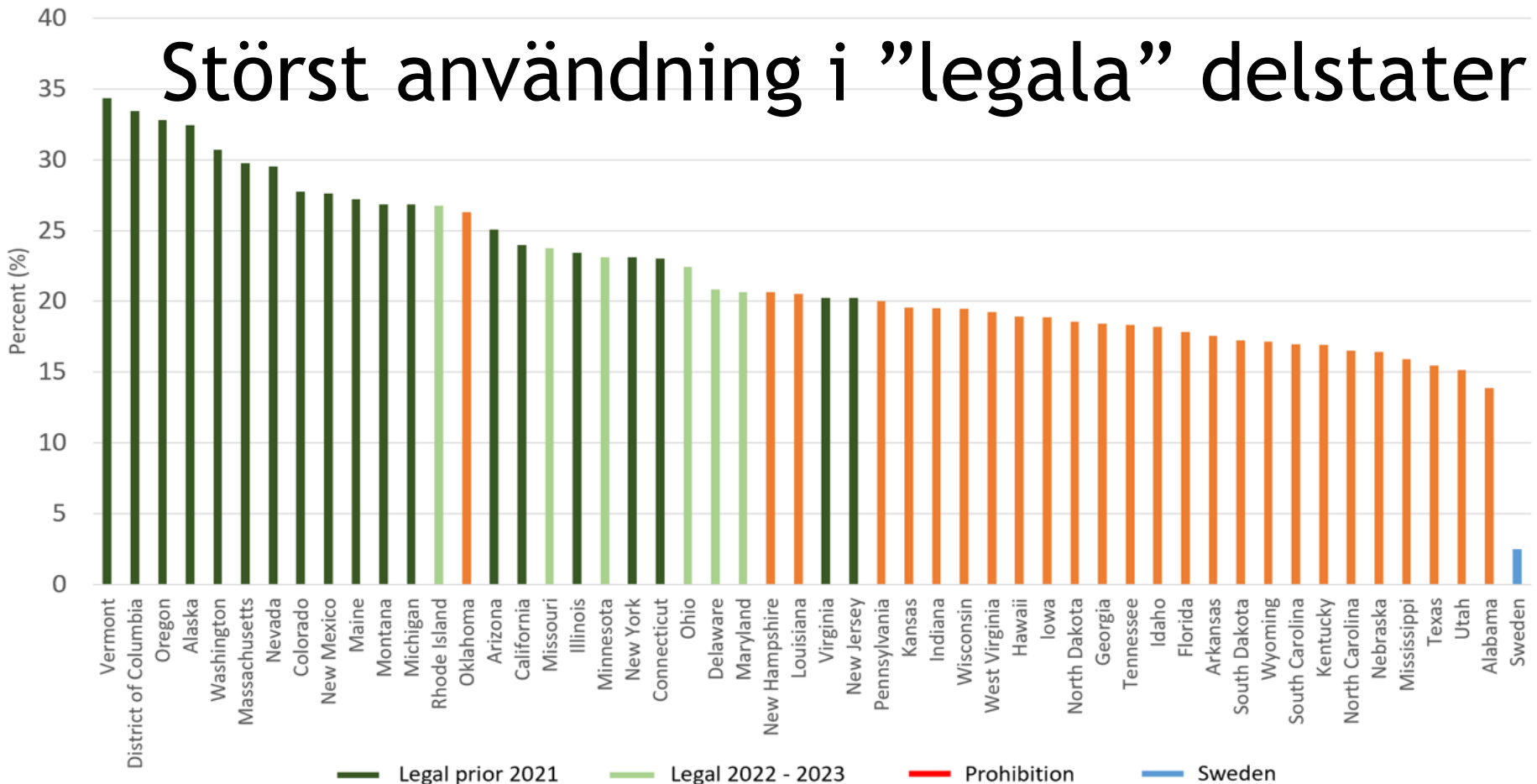
(2022: 313 miljoner dollar)

*Revenue from marijuana taxes as a portion of Colorado's total statewide budget

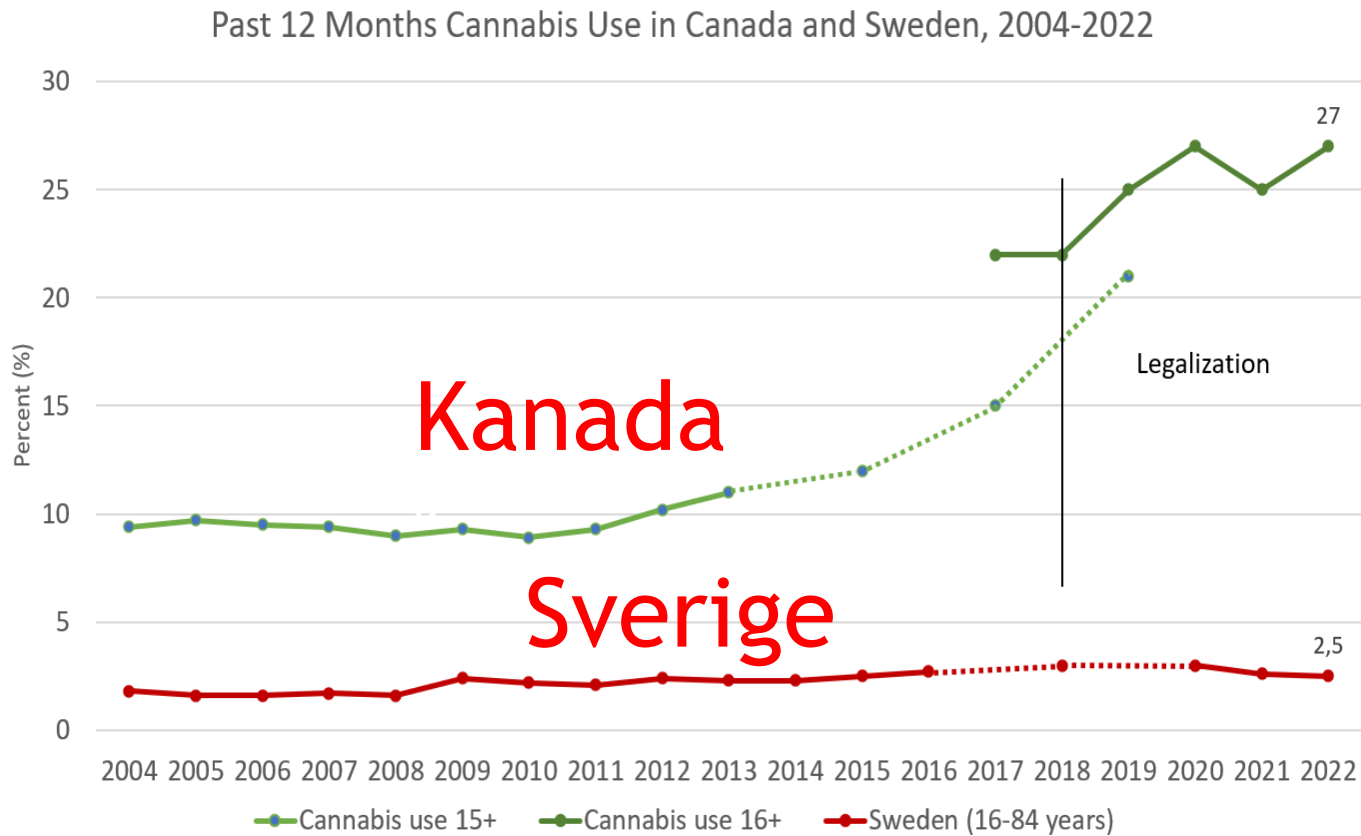
Använt senaste månaden i USA och Sverige

Past Month Cannabis Use by State in US 18 or Older and in Sweden 16-84, 2022

Störst användning i "legala" delstater

... och i Kanada

Sources: StatCan, Canadian Cannabis Survey and Public Health Agency of Sweden

FN:s narkotika- kontrollstyrelse

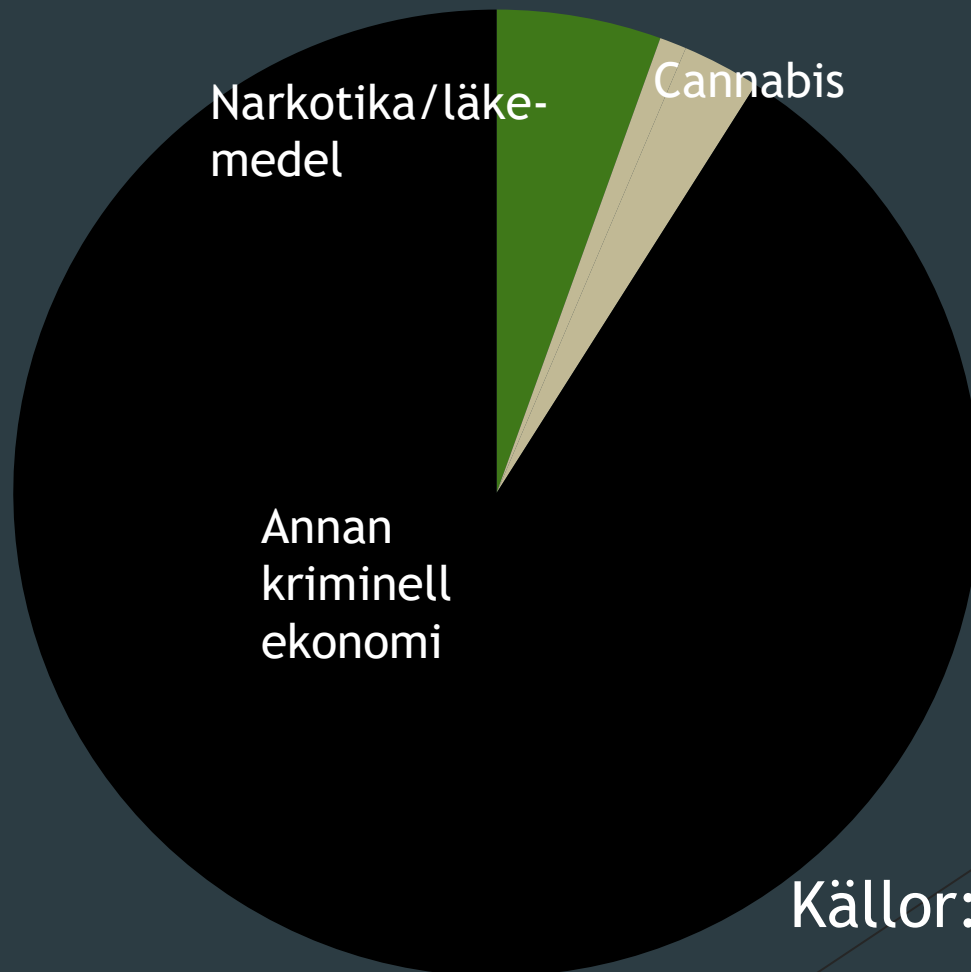
INTERNATIONAL NARCOTICS CONTROL
BOARD

“In all jurisdictions where cannabis has been legalized, data show that cannabis-related health problems have increased/
.../ In general terms, one can ascertain that the legalizing jurisdictions did not reach the goals they had pursued through legalization.”

Sverige

Den kriminella ekonomins omsättning

Källor: Polismyndigheten
och CAN

Drogprevention i skolan

61 svenska gymnasier har en policy med slumpvisa, frivilliga drogtestar

Knut Hahn-gymnasiet i Ronneby, en av allt fler skolor som drogtestar elever. Foto: Pelle Olsson & iStockphoto

Allt fler gymnasieskolor inför drogtestar

Gymnasieskolan Knut Hahn i Ronneby i Blekinge har länge bedrivit ett framgångsrikt drogförebyggande arbete. Där ingår bland annat slumpvisa drogtestar och tätt samarbete med socialtjänst och polis. Hittills har 62 skolor i Sverige infört drogtestar.

Drogtester av elever på Klippans gymnasier, bl a på Åbyskolan. Foto: RNS & Klippans kommun

Klippan bäst på förebygga droger bland unga

I Klippans kommun använder minst andel gymnasieelever narkotika i Skåne, enligt en folkhälsoenkät i regionen. Systematiskt drogförebyggande arbete och drogtestar i skolor kan ha bidragit.

KLIPPANS KOMMUN

Undersökningen har gjorts bland skolelever i Skånes kommuner i

TEMA:
NARKOTIKAFRI

3 argument att avstå cannabis

Hjärnan

Polisen

Pappa och mamma

Tack för att ni
lyssnade!

pelle.olsson52@gmail.com

www.pelleolsson.se

www.drugnews.se